

LÁZÁR BENCE ANDRÁS

A rózsaszálról kell

„Mintha te volnál a hős és
én ejteném fehér kézzel
erkélyről a rózsaszálat.”

(Weöres Sándor – A lélek éjszakája)

1.

*A kertajtót ma nem csaptam be
magam mögött. Gondoltam, nyitva
hagyom, kövessen a lakásig,
az aki akar. Nézze a hátam,
képzелjen elé egy testet,
arccal, végtagokkal.*

*Voltam nálad is, ittunk teát,
te mézzel, én cukorral.
Kérted, hogy tanítsalak meg
franciául, mert az olyan elegáns.
A coeur szót ismételném neked,
mert az szívet jelent, amiből erek
jönnek, olyat. Néztük az ablakon át,
ahogy kijavítják az utak hibáit,
mútétnek is lehetne nevezni.
De talán több annál.*

*Aztán ismerkedtem a tested darabjaival.
Melyiket, hol, mire használod.
Néztem a hátad, testet képzeltem
elé, arccal, végtagokkal.
Próbáltam törni az ujjaidat,
de nem adtak hangot, nincsenek
hibák a kezekben, nem úgy, mint
az enyéim, az ropog.*

*Azt mondták havazik majd a hétvégén.
Elterveztem, hogy majd rajzolkodok neked
lenn a hóban, a kertajtót bezárom,
hogy ne lássa senki. A nevedet, négy
betű, ezt írom majd le, hogy mindenki tudja.*

*Itt nincs történet, csak pontosítás.
Hogy mit, miért, nem én döntöm el.*

2.

*Elképzeltelek, ahogy tusolsz.
Végig mosod szépen lassan
tested minden hajlatát.
Aztán megtörölközöl,
és felveszed azt a rózsaszín
fürdőköpenyt, amit valamelyik
családtagodtól kaptál, amin
szívek vannak meg zöld foltok.*

*Eszembe jut, ahogy kávéval
kínálsz, felforralod a vizet,
majd minimum kétszer megkavarod.
Ebben van valami zárójeles.
Ahogy vitánk a borokról.*

*Tudnod kellene, hogy én
nem szoktam csak úgy,
kérni, akár egy imában szokás,
bármit.*

*Persze, neked rózsákat kell venni,
hogy megértsd: a lassú mozdulatokat,
tisztára mossa a vetkőzés.*

3.

*Most már lassan kezdem
megjegyezni a kapukód számait,*

*Emlékszem, kiszóltál az erkélyről:
így kell, így kell megnyomni, beütni.*

*Aztán álltál a fűtőtestnél,
akár egy szebb szobor darab.
Nem akartam mondani,
hogy maradj, alapvetően,
minden mondatom mögött
keresztbe fekszenek a szavak.*

*Ahogy a hajad például,
fel volt kötve, mondjuk
én jobban szeretem, ha nincs.*

De nem ez számít.

*A rózsaszálról kell,
hogy beszéljünk. Meg
arról, mit jelent franciául,
az hogy, coeur. Szívet, de
olyat, amiből erek jönnek.*

*A kertajtót becsapta mögöttem
a szél, majd besötétedett.
Csak az illatodat érzem,
hogy mit, miért szerintem nem én döntöm el.*

Majd bezáródnak

„Ne mondják többé, hogy az apák ettek egrest,
és a fiak foga vásott bele.”

(Jeremiás könyve, 31)

1.

*A klórszagú reggelekkel kezdeném az egészet.
Amikor még hideg volt itt is.
Anyám többször rám szólt,
hogy húzzak zoknit, mert fel fogok fájni.
Sosem értette: így érzem magam igazán tisztának.*

*Persze a kétségek között,
mindenhol ott a bizonyosság.
Például, hogy nem volt rajtan sapka,
pedig tél volt, és át kellett sétálni
a hídon. Szerettem sétálni.
Úszni már kevésbé. Igazából, nem is
a víz miatt jártam ki, a szagok kellettek,
testek, a klórral átitatódott bőr.
Majd visszafelé az árusok,
kirakatok, útszéli rakodás.*

*Kinőtt zoknikat keresek a fiókban,
hogy bebizonyítsam.*

2.

*Aztán a fehér égbolt jönne.
Apád keze, a mozdulat,
ahogy rágyújt, nem keres szavakat.
Figyelsz, kinyitod a szád, elköszönsz.*

*Nincs ebben semmi különös.
Délután, a levegő száraz,
akár egy kenyérdarab.*

*Anyám végig törölgeti,
a gyertyatartót.
Elhiszem, hogy ez
jelentőséggel bír.*

*Én testekre vágyom,
legyenek kinyitva,
lássak mindent: vesét,
májat, gyomrot, ereket.
Legszebb szabályosságukban.*

*A hamutálat naponta
kétszer kell kiüríteni,
köszönni szintén,
az ajtóra ki lett írva:
vezeték-, mellette keresztnév.*

3.

*Az estéket kiimádkoztuk a naptárból.
Sokszor féltem a sötétben is.
Párnákat gyúrtam a fejem alá.
Esti mese nem volt. Persze, nem is kellett.
A húgomnak magyaráztam
az évszakok, a napok neveit.
Ő nyugodtan aludt.*

*Apám kabátja a fogason,
akár egy nyitott könyv.
Az előszobát átjárta a szaga.
Ezt érzem most is,
nem kell bizonygatnom,
az eleje és a vége úgyis
meghatározhatatlan,
hiszen mindenben ott
van egy törött kulcs
rejtjeles csillogása.*

4.

*A levetett ruhadarabokat
anyám szedte össze.
Vett szappant, tusfürdőt,
sampont, hogy tisztítsam
meg a bőröm minden nap.
Elmagyarázta, hogy kell,
hogyan a legpraktikusabb.*

*Persze, neki volt köntöse is,
abban ült a fotelben. Olvasott.*

*Elhittem, hogy nem fél, tud mindent.
Aztán rájöttem, hogy
mért szeret mosogatni,
mért nem hagyja, hogy
mezítláb járjak a csempén.*

*Most tél van, semmi különös,
hideg, akár egy pinceablak.
Az ajtók maguktól záródnak.*

Egy nyári délelőtt

*„Világol a düledező viskó,
mindazoktól, akiket valamilyen hullám vagy szél
ide sodort, hogy betöltsék sorsukat.”*

(Thomas Tranströmer – Keleti tengereim)

*Az éjszaka becsapódott vagy kétszer
az ablak a vihar miatt, amit a nyár hozott,
mint piacról egy csokor virágot nagyanyám
a zongorára dísznek. Nagyapámnak, hogy lássa,
hogyan szárad el és miként lesz az élőbből halott.
Téged sosem érdekeltek az ilyen dolgok, ezek*

*a nagy szavak. Nem is beszéltem róla neked,
akartam. Itt nálam a lakásban, ha nézed
a redőnyt, akár egy szoba tükörrel befedve,
a réseken láthatod, ahogy darabokra hullik
mindaz, amit egyszer valaminek nevezünk.
A nagyszülőket idővel te is majd a falra
ragasztod, s csak így gondolsz rájuk.
Mért ült fotelben nagyapád, s mért hallgatott,
mikor nagyanyád megjött a csokor virággal,
amit a piacról hozott, ahogy tegnap éjszaka
nyár a vihart, ami becsapta az ablakot.
Mért nem szólt senkihez, ha szólhatott.
Ősz hajából kihullott, emlékszem, az utolsó
fekete szál, egy nyári délelőtt, mikor nagyanyám,
kinn a teraszon muskátlit öntözött. Aztán láttam,
ahogy zoknit húz, mintha menne valahová, messzire,
ahol nem fáradnak az izmok, nem görcsöl a száj,
ha szólni kell, s nincsenek napszakok. Egy nyári délelőtt,
emlékszem, nagyanyám nárciszt hozott, sárgát, amilyen
akkor az ég volt, s vizeset, mint megizzadt háta.
A végén csak egy fényképet ragasztasz ki a faladra,
s így temeted azokat, akik téged takartak.
Már hiába próbálom elhíttetni, hogy van valahol egy ház,
ahonnét kizárhatod magad, ahol te benn maradhatsz,
és nem szárad a nárcisz, amit nagyanyád hozott.*

*Ahová azon a nyári délelőtt, mikor az ég még sárga volt,
ősz haját hátradobva nagyapád elindulhatott.*